

Kleuteronderwijs

ONDERWIJS

ACADEMIEJAAR
2021-2022

Samenvatting krachtig begeleiden

DORIEN VAN RENTERGEM & LIEVE VAN SEVEREN

01/07/2021

Krachtig Begeleiden

Doe-impulsen

Doel: kleuters aanzetten tot ...	Voorbeeldfrase
Waarnemen <i>Stimuleren om alle zintuigen te gebruiken om vaststellingen concreet te beschrijven.</i>	Wat valt je op? Wat voel je? Waar ruikt het naar? Welk geluid maakt dit? ...
Vergelijken <i>Nauwkeurig laten waarnemen door de aandacht te richten op verschillen en overeenkomsten.</i>	Vergelijk dit met dit. Welke lijkt het meest op...? Wat is de beste...? Wat heeft dit ... hetzelfde als wij? Op welke manier kan je dit... in groepjes verdelen? Welke ... heeft de grootste/kortste/gladste ...? Wat is er verkeerd aan deze volgorde?
Tellen en meten	Hoeveel...? Hoe vaak...? Hoe ver? Hoe hoog?
Gevolg onderzoeken <i>Antwoorden op deze vragen hebben de vorm van een 'als...dan'-relatie.</i>	Wat gebeurt er (met...) als...? Hoe verandert... als...? Dat gaan we onderzoeken!
Oorzaak onderzoeken	Hoe komt het dat ... telkens instort? Hoe zorg je dat ...?
Controleren <i>Controleren of een veronderstelling of een antwoord klopt.</i>	Is het waar dat...? Is het altijd zo dat...? Wanneer wel/niet?
Techniek onderzoeken <i>Door objecten uit elkaar te halen en weer in elkaar te zetten, leren kinderen vooral de bouw en werking ervan kennen.</i>	Hoe zit ... in elkaar? Hoe werkt het? Wat doet het? Hoe kunnen we dit namaken? Wat hebben we nodig? Wie maakt de grootste/hogste/sterkste...?
Toepassen <i>Het geleerde gebruiken in min of meer nieuwe situaties. Werken met concreet materiaal krijgt meer diepgang en betekenis.</i>	Probeer (nu) maar (zelf)!

Ervaringsvragen

Doel: kleuters aanzetten tot	Voorbeeldfrase
Ervaringen delen <i>Het vertellen van anekdotes, vertellen over eerdere ervaringen. Voorkennis activeren.</i>	Heb je dit al eens meegemaakt? Ik ben benieuwd, vertel eens! Heb je dit al eens eerder gezien, gehoord, gedaan, gevoeld, geproefd?
Waardering uiten <i>Stilstaan bij de beleving van de kleuters.</i>	Wat vond je ervan? Vertel eens... Proef eens deze (...). Vind je dit lekker? Welk(e) ... vind je het fijnst/mooist/...? Wat is jouw lievelings...? Wat zou jij kiezen/willen? Waarom?

Denkstimulerende vragen

Doel: kleuters aanzetten tot	Voorbeeldfrase
Prikkelende beweringen onderzoeken	Lanceer een prikkelende bewering waarover de kleuters verder kunnen praten en nadenken.
Herstructureren van waarnemingen en ervaringen, verbanden blootleggen, ... <i>'Waarom'-vragen hebben pas zin als de kinderen het antwoord kunnen afleiden uit eigen vaststellingen/ waarnemingen.</i>	Wat is anders dan.. ? Hoe zijn ze hetzelfde? Waarom leg je deze samen? Wat zal er gebeuren als ...? Hoe weet je dat? Hoe zou het komen dat...?
Voorspellen <i>Inzichten ontwikkelen door argumenten te vragen bij voorspellingen.</i>	Wat gaat er nu gebeuren? Waarom denk je dat?
Oplossingen formuleren <i>De kleuters zelfstandig naar oplossingen laten zoeken. Wees niet tevreden met het eerste, het beste antwoord. Kansen geven om ideeën uit te proberen.</i>	Oei, ... is gebeurd. Wat zou je kunnen doen? Wat nu? Hoe zou je dat oplossen? Waarom zal/zou het niet...?

Kennisvragen

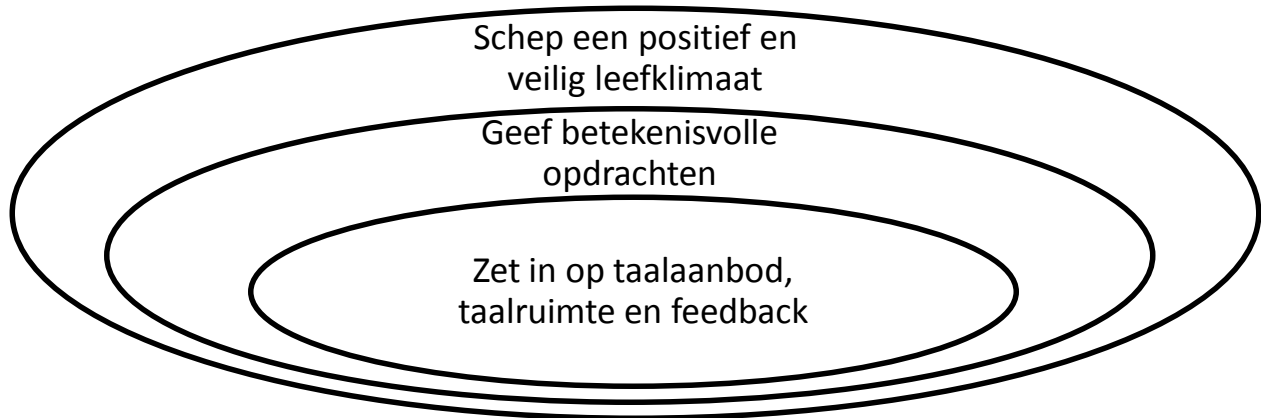
Doel: kleuters aanzetten tot	Voorbeeldfrase
Benoemen	Wat is ... ? Hoe heet...? Leg uit...
Samenvatten / Herhalen <i>Laat samenvatten wat kinderen eerder onderzochten, meemaakten, hoorden: wat hebben de kinderen onthouden?</i>	Wat kan je vertellen over... ? Wie weet nog... ? Wie vertelt nog eens...? Herhaal...

Doorvragen

Doel: kleuters aanzetten tot	Voorbeeldfrase
Ideeën en gedachten te delen, naar elkaars ideeën luisteren	Vertel eens. Kun je daar nog iets meer over zeggen? Luister, kleuter X vertelt iets interessants! Zijn jullie ook zo benieuwd wat kleuter X zal vertellen?
Ideeën uit te breiden	Kan je daar nog iets meer over vertellen? Is dat altijd zo? Gaat het altijd op die manier? Heb je nog een idee? Waarom denk/doe je dat? Hoe weet je dat?
Ideeën te verhelderen	Wat bedoel je precies? Kan je dat ook anders zeggen?
Samen nadenken en op elkaars ideeën voortbouwen <i>Wanneer een kleuter een onvolledige of foutieve bewering doet, kan je bijsturen door andere kleuters te laten aanvullen of hun ideeën te laten verwoorden.</i>	Wie denkt/vindt dit ook? Waarom? Ben je het eens met wat kleuter X net zei? Waarom? En wat denk jij? En jij? En jij? Dus jij zegt.... ? (Geef de kleuter ruimte om het met je eens/oneens te zijn.) Wie denkt aan iets anders? Wie heeft nog een ander idee?

Basisvoorwaarden voor krachtig begeleiden

Gebruik een rijk en begrijpelijk taalaanbod

- Vereenvoudig moeilijke taal niet, maar leg uit
- Gebruik correcte naam en schooltaalwoorden
- Gebruik visuele ondersteuning
- Gebruik intonatie, mimiek, goede articulatie, traag spreektempo
- Benadruk de kern door klemtonen en herhaling
- Zorg voor betrokkenheid bij de kleuters

Taalruimte:

- Vertrek vanuit een rijk basisaanbod
- Begin met een goede startvraag
- Betrek de leefwereld van de kleuters
- Vraag door
- Vertel eigen anekdote
- Doe prikkelende beweringen
- Betrek andere kleuters in het gesprek
- Voer gesprekken in kleine groep
- Bereid je vragen voor
- Luister actief: ruimte voor alle kls, niet te ver afwijken van gespreksthema

Feedback:

- Geef voortdurend feedback
- Geef waarderende en bijsturende feedback
- Geef impliciete en expliciete feedback
- Vraag om verheldering
- Vat kort samen wat kleuter vertelde
- Breid de zin van kleuter uit met nieuwe elementen

De gesprekshand

Aandacht vragen en richten

Open vragen
Waarom vind je...?
Hoe kunnen we ...?
Hoe komt het dat...?
Wat zou er gebeuren als ...?

Gesloten vragen
Wat is dit?
Wat zit er in..?
Welke smaak...?
Wie brengt/doet...? Waar..?
Wat doe je met...?
Vind je dit...?

Stop: geef denktijd

Observeer en differentieer

- Deel een complexe vraag op in deelvragen
- Zet een stap terug in de denkredenering
- Keer terug naar een concreter niveau
- Schakel de hulp in van andere kleuters
- Herformuleer of vat samen wat kleuter zei

Leef in   en beleef mee

Vorbereiding is noodzakelijk!